

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/62/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6622201313
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Snopčoková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6622201313.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Snopčokovej a členov senátu JUDr. Evy Dzúrikovej a JUDr. Vladimíra Šalamúna, v právnej veci žalobcu: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom: Pribinova 2, 812 72 Bratislava, IČO: 00 151 866 proti žalovanému: M. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: H. XX, XXX XX W., o zaplatenie 91,-Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 5C/12/2022-56 zo dňa 26.07.2022, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 5C/12/2022-56 zo dňa 26.07.2022 p o t v r d z u j e.
- II. Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal zaplatenia istiny voči žalovanému v sume 91,- Eur spolu s príslušenstvom zamietol (výrok I.). O trovách konania rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania (výrok II.). Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku poukázal na to, že žalobca žalobu odôvodnil tým, že žalovanému bola dňa 19.08.2020 vystavená faktúra č. 1060064831 v sume 91,- Eur s dátumom splatnosti do 18.09.2020 za stravu zabezpečenú počas nariadenej izolácie v karanténnom zariadení I. za obdobie od 29.04.2020 do 06.05.2020. Svoj nárok odvodzoval z ustanovenia § 58 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia (ďalej aj „zákon o ochrane verejného zdravia“). Predmetné ustanovenie umožňuje obmedziť vlastníctvo fyzickej osoby v rozsahu nákladov, ktoré vzniknú pri plnení povinností uložených fyzickej osobe v záujme ochrany verejného zdravia tým, že tieto náklady je povinná znášať. Táto povinnosť je podľa Ústavného súdu SR v súlade s Ústavou SR podľa nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 4/2021. Faktúra predstavuje plnenie v podobe paušálnych nákladov za stravu, ktorá bola žalovanému zabezpečená počas doby nariadenej izolácie v karanténnom zariadení. Zastával názor, že žalovaný by si potreboval zabezpečiť stravu aj v prípade, ak by nebol umiestnený v karanténnom zariadení. Je povinný využívať všetky právne prostriedky na ochranu majetku štátu, v súlade so zákonom č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu a zákona č. 374/2014 Z. z. o pohľadávkach štátu. Súd považoval v konaní za nesporné, že Ministerstvo vnútra SR vystavilo žalovanému faktúru č. 1060064831 s dátumom splatnosti 18.09.2020 na sumu 91,-Eur ako náklady za stravu počas nariadenej karantény v zariadení I. za obdobie od 29.04.2020 do 06.05.2020. Ministerstvo vnútra SR následne výzvami zo dňa 19.10.2020 a 24.01.2022 vyzvalo žalovaného na úhradu predmetnej pohľadávky. UVZ vydal dňa 15.03.2020 opatrenie č. OLP/2595/2020 podľa § 5 ods. 4 písm. h) zákona o ochrane verejného zdravia s poukazom na § 12 ods. 2 písm. f) a § 48 ods. 4 písm. e) predmetného zákona, ktorým všetkým osobám, ktoré sa od 16.03.2020 od 06:00 hod. skupinovo vracajú z postihnutých oblastí zahraničia, sa nariaďuje izolácia v zariadeniach určených Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky a to na dobu 14 dní (ďalej aj „opatrenie“). Predmetom sporu medzi sporovými stranami bol nárok

žalobcu na zaplataenie stravy počas pobytu žalovaného v karanténnom zariadení v zmysle vydaného opatrenia, ktoré si žalobca uplatnil na základe vystavenej faktúry s poukazom na § 58 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia. Poukázal na nález Ústavného súdu SR PL. ÚS 4/2021 bod 157, bod 158 s poukazom na to, že z citovaného nálezu Ústavného súdu SR (bod 158) vyplýva, že uvedené ustanovenia dopadá na všetky náklady, ktoré povinnej osobe vznikli. Ide napríklad o náklady z titulu kúpy rúšok, respirátorov, dezinfekcie, teda aj o náklady súvisiace so stravou, ktorá bola žalovanému poskytnutá. Náklady s tým súvisiace však žalovanému vznikajú v okamihu, keď dôjde k uzavretiu súkromnoprávneho vzťahu, ktorým ako povinná osoba realizuje povinnosti uložené mu opatrením ÚVZ. To znamená, že v prípade povinnosti nosiť rúška vzniká povinnej osobe výdavok (podľa § 58 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia) okamihom zaplataenia kúpnej ceny od predávajúceho. V prípade, ak by túto kúpnu cenu povinná osoba neuhradila, môže sa predávajúci (napr. lekárňa a pod.) domáhať zaplataenia kúpnej ceny na súde podľa § 588 a nasl. Občianskeho zákonníka, nie na základe § 58 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia. To rovnako platí aj na prípad poskytnutia stravy žalovanému. Výdavky spojené so zabezpečením karantény, konkrétne s poskytnutím stravy pre žalovaného predstavovali podľa právnej úpravy účinnej v čase izolácie žalovaného pohľadávku, ktorá patrila prevádzkovateľovi zariadenia, prípadne inej osobe, ktorá uvedenú službu dodala. Žalobca v konaní netvrdil a nepreukázal, že bol poskytovateľom ubytovania a stravy pre žalovaného, resp. že bol prevádzkovateľom tohto zariadenia. Nepreukázal teda existenciu právneho vzťahu, na základe ktorého by mu patrilo právo domáhať sa zaplataenia stravy za obdobie izolácie žalovaného. Rovnako nepreukázal ani sekundárny právny nárok, ktorý v tejto súvislosti mohol vzniknúť, napríklad, že na základe osobitného predpisu (zákon č. 179/2011 Z. z. o hospodárskej mobilizácii) zaplatil prevádzkovateľovi zariadenia, v ktorom bola karanténa poskytnutá, náklady na stravu (žalovaného), ktoré prevádzkovateľovi v tej súvislosti vznikli. V tom prípade by nárok žalobcu mohol súd subsumovať pod ustanovenie § 454 Občianskeho zákonníka, t. j. žalobca plnil za žalovaného to, čo mal podľa § 58 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia plniť sám. Zo žaloby však len vyplýva, že žalovanému bola vystavená faktúra za stravu zabezpečenú počas nariadenej izolácie. V argumentácii žalobcu absentuje tvrdenie o tom, že žalobca bol prevádzkovateľom tohto zariadenia, že mu z toho dôvodu stravu poskytol a na základe čoho dospel k výške stravného. Faktúra ako taká nie je právny úkon, ale len účtovný doklad podľa osobitného predpisu, ktorý automaticky bez ďalšieho nezakladá nárok na jej úhradu. Žalobca tak neunesol bremeno tvrdenia za účelom možnej identifikácie hmotnoprávnej normy, pod ktorú by súd zistený skutkový stav podradil. Z toho dôvodu súd podanú žalobu zamietol. Ďalej uviedol, že v období, v ktorom bol žalovaný v karanténnom zariadení, t. j. od 29.04.2020 - 06.05.2020, faktúra bola vystavená dňa 19.08.2020, nebola účinná právna úprava, na ktorú poukázala Národná rada SR v bode 34. nálezu ústavného súdu PL. ÚS 4/2021, podľa ktorého v súčasnosti je platné a účinné nariadenie vlády č. 183/2021 Z. z. znení nariadenia vlády č. 228/2021 Z. z. Na predmetný prípad nedopadá ani nariadenie vlády č. 269/2020 Z. z., ktoré nadobudlo účinnosť dňom jeho vyhlásenia 30.09.2020 v spojení s usmernením Ministerstva vnútra SR, sekcie krízového riadenia č. SKR-COKP1- 2020/000496-006 zo dňa 11.11.2020, pretože nadobudli účinnosť až po tom, ako žalovaný bol v izolácii.

O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, keďže však z obsahu spisu nezistil na strane žalovanej trovy konania, rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá nárok na ich náhradu.

2. V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca s poukazom na odvolacie dôvody v zmysle § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) Civilného sporového poriadku (ďalej „CSP“). Odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. d) CSP odôvodňoval tým, že rozsudok súdu prvej inštancie nemá náležitosti riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia s poukazom na ust. § 220 ods. 2 CSP. Odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. h) CSP odôvodnil tým, že sa nestotožňuje so závermi súdu prezentovanými v rozhodnutí, nakoľko pri rozhodujúcich skutočnostiach došlo zo strany súdu k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci a súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. f) CSP), čo malo za následok celkom nesprávny právny názor súdu prvej inštancie. Poukázal na to, že súd prvej inštancie v bode 11 odôvodnenia konštatuje, že „žalobca v konaní nepreukázal, že bol poskytovateľom ubytovania a stravy pre žalovaného, resp. bol prevádzkovateľom tohto zariadenia. Nepreukázal teda existenciu právneho vzťahu, na základe ktorého by mu patrilo právo domáhať sa zaplataenia stravy za obdobie izolácie žalovaného. Rovnako nepreukázal ani sekundárny právny nárok, ktorý v tejto súvislosti mohol vzniknúť, napríklad, že na základe osobitného predpisu (zákon č. 179/2011 Z. z. o hospodárskej mobilizácii) zaplatil prevádzkovateľovi zariadenia, v ktorom bola karanténa poskytnutá, náklady na stravu žalovaného, ktoré prevádzkovateľovi v tej súvislosti vznikli.“ V žalobe žalobca poukázal na to, že vláda Slovenskej republiky vyhlásila podľa § 8 zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane

obyvateľstva počnúc dňom 12.03.2020 od 06:00 hod. mimoriadnu situáciu. V nadväznosti na vyhlásenie mimoriadnej situácie a v súvislosti s riešením situácie šíriaceho sa Corona vírusu na Slovensku, vláda Slovenskej republiky uznesením č. 113 z 15.03.2020 uložila ministerke vnútra SR vykonať opatrenia so zabezpečením povinnej karantény občanov SR, ktorí sa skupinovo vracajú z postihnutých oblastí do karanténnych zariadení určených Ministerstvom vnútra SR. Úrad verejného zdravotníctva SR ako príslušný orgán štátnej správy na úseku verejného zdravotníctva z dôvodu vyhlásenia mimoriadnej situácie nariadil opatrením č. OLP/2595/2020 zo dňa 15.03.2020, ktoré opatrením č. OLP/2596/2020 zo dňa 16.03.2020 zmenil tak, že všetkým osobám, ktoré sa od 16.marca 2020 od 6:00 hod. ako organizované skupiny vrátili z postihnutých oblastí zahraničia na územie Slovenskej republiky alebo o repatriácii ktorých na územie Slovenskej republiky sa rozhodne, sa nariaďuje izolácia v zariadeniach určených Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky na dobu nevyhnutnú na vykonanie laboratórnej diagnostiky COVID-19 a následne po zistení negatívneho výsledku sa tejto osobe nariaďuje domáca izolácia v celkovej dobe spoločne 14 dní. Žalobca má za to, že z obsahu samotného uznesenia vlády SR č. 113 je zrejmé a nespochybniteľné, že vláda SR uložila Ministerstvu vnútra SR povinnosti vykonať opatrenia so zabezpečením povinnej karantény občanov SR, ktorí sa skupinovo vracajú z postihnutých oblastí do karanténnych zariadení určených Ministerstvom vnútra SR. Ministerstvo vnútra SR určilo ako jedno z týchto zariadení i karanténne zariadenie I., ktoré dlhodobo využíva pre potreby migračnej politiky. Žalobca, karanténne zariadenie I. dlhodobo užíval na základe Zmluvy o poskytovaní služieb č. U-5/2001 zo dňa 25.06.2001 v znení neskorších predpisov pre potreby migračnej politiky. Žalobca ako objednávateľ uzatvoril Rámcovú dohodu o poskytovaní služieb zo dňa 21.04.2020 s poskytovateľom: KOMPLEXNÁ CENTRÁLNA ZÁCHRANNÁ SLUŽBA. Predmetom tejto dohody je záväzok poskytovateľa zabezpečiť pre objednávateľa služby súvisiace s pobytom občanov umiestnených v karanténe v súvislosti s ochorením COVID -19 na základe rozhodnutia Ústredného krízového štábu a Verejnej vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva č. OLP/2567/2020 zo dňa 12.03.2020, a to: záchrannárske služby a logistickú podporu, stravovacie služby a strážnu službu, ktoré budú vykonávané v miestach určených objednávateľom a záväzok objednávateľa uhradiť poskytovateľovi za poskytnuté služby dojednanú cenu. Podľa článku I bod 1.3. dohody si objednávateľ vyhradzuje právo stanoviť konkrétny rozsah služieb formou písomných objednávok v závislosti od jeho reálnej potreby. Miesto plnenia bude presne špecifikované v konkrétnej objednávke objednávateľa. V súlade s dohodou vystavil žalobca pre poskytovateľa objednávku č. 2000030993, predmetom ktorej boli služby v zmysle čl. II. bod 2.1 dohody. Na základe zabezpečených stravovacích služieb vystavil poskytovateľ faktúru č. 200100009. Ministerstvo vnútra SR uhradilo poskytovateľovi náhrady, ktoré mu vznikli v súvislosti s poskytnutím stravy pre žalovaného, ktorý absolvoval nariadenú izoláciu v období od 29.04.2020 do 06.05.2020 v karanténnom zariadení I.. Žalobca podaním zo dňa 28.06.2022 doplnil návrh na vydanie platobného rozkazu o vyššie uvedené skutočnosti, predložil súdu prvej inštancie rámcovú dohodu o poskytovaní služieb zo dňa 21.04.2020, objednávku č. 2000030993 a faktúru 200100009 vystavenú poskytovateľom, ktoré skutočnosti konštatuje aj súd prvej inštancie v bode 3 odôvodnenia rozhodnutia. Žalobca vymáha od žalovaného paušálne náklady za stravu, keďže plnil za žalovaného to, čo mal podľa § 58 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. plniť sám žalovaný. Poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 4/2021-136. Žalobca svoju aktívnu vecnú legitímáciu mal a naďalej má za jednoznačne danú a nespornú, nakoľko táto bola založená priamo uznesením č. 111 tým, že Ministerstvo vnútra SR bolo povinné plniť povinnosti a úlohy z neho plynúce as vykonať opatrenia so zabezpečením povinnej karantény občanov SR, ktorí v rozhodnom čase museli byť umiestňovaní do karanténnych zariadení určených priamo Ministerstvom vnútra SR, kde o nich bolo zo strany štátu postarané tak, ako to v danom čase ukladalo, a zároveň umožňovalo prijaté opatrenie odôvodnené aktuálnou nepriaznivou epidemiologickou situáciou. Má za to, že súd prvej inštancie nemal pochybnosti o existencii právneho nároku žalobcu čo do podstaty a výšky, nakoľko súd prvej inštancie uznesením č. 5C/12/2022-17 zo dňa 12.04.2022 žalobcovi uložil povinnosť doplniť iba skutkové tvrdenia a dôkazy, na základe čoho bola žalovanému nariadená izolácia v karanténnom zariadení I. v období od 29.04.2020 do 06.05.2020, ktoré skutkové tvrdenia a dôkazy žalobca súdu predložil. Ďalej poukázal na to, že s prihliadnutím na odôvodnenie bodu 12 rozsudku súdu prvej inštancie žalobca právnu úpravu špecifikovanú v bode 12 odôvodnenia rozsudku neuvádzal ani na predmetný prípad neaplikoval. Má za to, že súd vlastnou rozhodovacou činnosťou nad rámec suploval, resp. nahrádzal aktivitu žalovaného, čím by došlo k porušeniu zásady rovnosti zbraní a k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žalovaný zostal v konaní pasívny. S poukazom na ust. § 151 ods. 1, keďže žalovaný nepredložil žiadne stanovisko, ktorým by namietal alebo spochybňoval žalobcom uplatnený nárok, jeho existenciu a výšku, skutkové tvrdenia, ktoré neboli žalovaným výslovne popreté, sú v konaní nesporné. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe žalobcu v celom rozsahu vyhovie.

3. Žalovaný sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

4. V dôsledku odvolania žalobcu odvolania krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku - ďalej len „CSP“), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 CSP a contrario rozsudok súdu podľa ust. § 389 ods. 1 CSP z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

5. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

6. Odvolací súd vykonal prieskum odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a konania súdu prvej inštancie, ktoré tomuto rozsudku predchádzalo a to v medziach dôvodov podaného odvolania v zmysle § 380 ods. 1 CSP a rozsahu podaného odvolania v zmysle § 379 CSP.

7. Čo sa týka odvolania žalobcu proti rozsudku súdu prvej inštancie, tak v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 CSP a dôvodov podaného odvolania podľa § 380 ods. 1 CSP, ktorým je odvolací súd viazaný, po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie a konania, ktoré mu predchádzalo, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vo veci vykonal dokazovanie v rozsahu navrhnutom stranami sporu, pričom odvolací súd je v zmysle § 383 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako zistil súd prvej inštancie. Odvolací súd na základe vykonaného odvolacieho prieskumu konštatuje, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné a nemožno mu vyhovieť.

8. Pokiaľ žalobkyňa žalobou uplatnený nárok odvodzovala od ust. § 58 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane verejného zdravia odvolací súd konštatuje, že uvedené ustanovenie nepredstavuje právny podklad na domáhanie sa náhrady vynaložených nákladov, ktoré vzniknú pri plnení povinností určených zákonom o ochrane verejného zdravia alebo inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu zdravia. V rozhodnom čase od 29.04.2020 do 06.05.2020 kedy sa žalovaný nachádzal v karanténnom zariadení I. (čo v konaní sporné nebolo) bola právna úprava podľa § 12 ods. 2 písm. f) zákona č. 355/2007 Z. z. upravujúca opatrenia na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných chorôb definovaná ako „izolácia v domácom prostredí alebo v zdravotníckom zariadení, prípadne inom určenom zariadení, zvýšený zdravotný dozor, lekársky dohľad, karanténne opatrenie“. Predmetná právna norma však bola derogovaná nálezom Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 4/2021-136 zo dňa 08.12.2021 na základe čoho obsah tejto právnej normy týkajúcej sa opatrení na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení znie „izolácia, karanténa, zvýšený zdravotný dozor a lekársky dohľad“. Z textu predmetnej právnej normy od ktorej žalobkyňa odvodzuje svoj nárok bolo vylúčené opatrenie, týkajúce sa izolácie v inom určenom zariadení, aj karanténne opatrenia. V čase posudzovania veci súdom z právnej úpravy nevyplýva oprávnenie Úradu verejného zdravotníctva nariadiť karanténne opatrenie a preto nemôže ani existovať povinnosť žalovaného znášať náklady. Platí teda záver, že právna úprava v § 12 ods. 2 písm. f) Zákona o ochrane verejného zdravia stanovuje povinnosti iba ak sú spojené s oprávnením Úradu verejného zdravotníctva nariadiť opatrenia.

9. Pokiaľ žalobca na podporu svojich tvrdení poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 4/2021 odvolací súd poukazuje na to, že ústavný súd v predmetnom náleze vyslovil, že ustanovenie § 12 ods. 2 písm. f) v časti „alebo v zdravotníckom zariadení, prípadne inom určenom zariadení“ a v časti „karanténne opatrenia“ ustanovenia § 48 ods. 1 písm. n) v časti „alebo karanténa osoby podozrivej z nákazy“ ustanovenia § 48 ods. 4 písm. u) v časti „alebo karanténa“ a ustanovenie § 51 ods. 1 písm. d) v časti „a karanténnym opatrením“ zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane verejného zdravia nie sú v súlade s jednotlivými článkami Ústavy SR a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Nález ústavného súdu bol vyhlásený v Zbierke zákonov dňa 31.12.2021 pod č.551/2021 Z. z., kedy podľa § 91 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde SR uvedené ustanovenia stratili účinnosť a následne i platnosť podľa § 91 ods. 2 citovaného zákona. Odvolací súd poukazuje na to, že ústavný súd v uvedenom náleze konštatoval protiústavnosť ustanovenia § 12 ods. 2 písm. f) Zákona o ochrane verejného zdravia v tej jeho časti, ktorá predstavovala právny základ možnosti Úradu verejného zdravotníctva nariadiť izoláciu osoby v zdravotníckom zariadení, prípadne inom určenom zariadení. Úrad verejného zdravotníctva SR vydal dňa 15.3.2020 opatrenie č. OLP/2595/2020, a to na podklade § 12 ods. 2 písm. f) Zákona o ochrane verejného zdravia, pričom toto opatrenie Úradu verejného zdravotníctva SR bolo dôvodom, že žalovaný bol počas nariadenej izolácie v karanténnom zariadení I.. Odvolací

súd konštatuje, že z dôvodu rozporu s Ústavou SR v dôsledku nálezu ústavného súdu uvedeného vyššie stratilo účinnosť zákonné ustanovenie, ktoré dovoľovalo nariadiť izoláciu osôb v karanténnom zariadení, a teda takéto obmedzenie práv nebolo vykonané na ústavne akceptovateľnom základe, a preto nemožno práve z hore uvedených dôvodov dospieť k záveru, že by dotknutej osobe (žalovanému) mala vzniknúť povinnosť nahrádzať s takýmto obmedzením náklady spojené štátu. S prihliadnutím na vyššie uvedené je preto nutné dôjsť k záveru, že za situácie, ak právna úprava izolácie osôb v karanténnych zariadeniach bola ústavným súdom vyhodnotená ako protiústavná, v súlade so zmyslom právnej zásady, že „z nepráva nemôže vzniknúť právo“ nie je prípustné, aby dotknutá osoba (žalovaný) mala preplatiť náklady spojené s pobytom v karanténnom zariadení.

10. Hmotnoprávne účinky nálezu ústavného súdu o nesúlade právnych predpisov s ústavou, treba vykladať tak, že platia ex tunc, t.j. od začiatku, a to tak vo veciach judikovaných právoplatne pred uverejnením nálezu v Zbierke zákonov, ako aj vo veciach právoplatne neskončených v momente jeho zverejnenia v Zbierke zákonov (uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ZÚS 1/06 z 11.10.2006). Ustanovenie zákona, ktoré bolo nálezom ústavného súdu vyhlásené za nesúladne s ústavou stráca po márnom uplynutí lehoty podľa čl. 125 ods. 3 tretej vety Ústavy SR platnosť ex tunc, t.j. takéto ustanovenie zákona bolo od začiatku anulované. Na takéto ustanovenie zákona sa hľadí akoby nikdy nebolo platné a nebolo súčasťou právneho poriadku SR a za situácie, keď súd rozhoduje v čase, keď už ustanovenie zákona nesúladne s ústavou nie je účinné a platné, t.j. nie je už súčasťou právneho poriadku SR, nemôže na daný prípad takéto ustanovenie zákona súd aplikovať, a to bez ohľadu na to, že v čase, keď nárok vznikol bolo ustanovenie platné a účinné.

11. Ak by sa aj pripustilo, že ustanovenie § 58 ods. 2 Zákona o ochrane verejného zdravia je tým ustanovením, ktoré predstavuje právny základ uplatneného nároku žalobcu voči žalovanému, nebolo by možné uplatnený nárok žalobcovi priznať vzhľadom na účinky vyplývajúce z nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 4/2021, ktorý so spätnou účinnosťou derogoval zákonné ustanovenie umožňujúce nariadenie izolácie v karanténnom zariadení.

12. Hoci je dôvodná odvolacia námietka žalobcu, že žalobca v priebehu konania pred súdom prvej inštancie písomným podaním zo dňa 28.06.2022 doplnil skutkové tvrdenia uvedené v žalobe a doručil týmto podaním aj ďalšie písomné listiny, pričom zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 26.07.2022 vyplýva, že súd vykonal dokazovanie všetkými listinami, ktoré žalobca doložil k žalobe, ako aj k ďalším písomným podaniam vrátane písomných listín, ktoré žalobca doložil k podaniu zo dňa 28.06.2022, nezakladaná táto odvolacia námietka žalobcu dôvod na zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie a vrátenie veci na ďalšie konanie len z dôvodu, že súd prvej inštancie sa vysporiadal v odôvodnení rozhodnutia len s listinami, ktoré žalobca pripojil k samotnej žalobe a v tomto smere rozsudok súdu prvej inštancie nie je dostatočne odôvodnený. Odvolací súd aplikujúc ustanovenie § 387 ods. 3 CSP uvádza, že hoci sa súd prvej inštancie so všetkými písomnými dokladmi, ktoré žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie dostatočne nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia, tieto žalobcom doložené listiny k písomnému podaniu žalobcu zo dňa 28.06.2022 žiadnym spôsobom nepreukazujú vecnú nesprávnosť rozsudku súdu prvej inštancie, ktorú súd prvej inštancie dostatočným spôsobom uviedol v bodoch 6. až 12. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu z dôvodu nepreukázania nároku vzhľadom na nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 4/2021-136 zo dňa 08.12.2021, keď chýba právny dôvod, pre ktorý by mal žalovaný žalobcovi hradíť náklady. Je potrebné poukázať na to, že právo žalobcu požadovať od žalovaného náhradu nákladov na zabezpečenú stravu počas nariadenej izolácie žalovaného v karanténnom zariadení I. za žalované obdobie, by muselo vyplývať z konkrétneho zákonného ustanovenia právneho poriadku SR, pretože len taký prístup zodpovedá princípu, že štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon (čl. 2 ods. 2 Ústavy SR). Podľa názoru odvolacieho súdu takéto ustanovenie však nebolo súčasťou právneho poriadku, keďže vzhľadom na účinky vyplývajúce z nálezu ústavného súdu, ktorý so spätnou účinnosťou derogoval zákonné ustanovenia, ktoré umožňovali nariadenie izolácie v karanténnom zariadení. Absenciu príslušného zákonného ustanovenia nie je spôsobilý napraviť postup, kedy žalovanému bola vystavená faktúra na úhradu nákladov počas jemu nariadenej izolácie v karanténnom zariadení.

13. Pokiaľ žalobca v podanom odvolaní tiež namietal, že súd prvej inštancie mal rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie žalovaného podľa § 273, resp. 274 CSP s poukazom na pasivitu žalovaného v konaní pred súdom prvej inštancie, odvolací súd túto odvolaciu námietku žalobcu nevyhodnotil ako dôvodnú.

Ustanovenie § 273 CSP zakotvuje možnosť a nie povinnosť súdu rozhodnúť o žalobe na plnenie rozsudkom pre zmeškanie, pokiaľ sa žalovaná strana k žalobe v určenej lehote nevyjadrí a bola o možnosti kontumácie sporu poučená súdom, pričom takéto uznesenie jej musí byť doručené do vlastných rúk, ktorá podmienka v predmetnom konaní splnená nebola. Ustanovenie § 274 CSP pre rozhodnutie súdu rozsudkom pre zmeškanie o. i. vyžaduje aj to, aby žalobca navrhol rozhodnutie sporu takýmto spôsobom, avšak z obsahu spisu odvolací súd mal za preukázané, že žalobca nenavrhol súdu prvej inštancie rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie.

14. S poukazom na už vyššie uvedené dôvody, odvolací súd dospel k záveru o nedôvodnosti odvolania žalobcu a rozsudok súdu prvej inštancie z dôvodu vecnej správnosti potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1 CSP, a to vrátane závislého výroku o trovách konania, keď súd prvej inštancie o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a žalovanému, hoci bol v spore úspešnou stranou sporu nepriznal nárok na náhradu trov konania z dôvodu, že z obsahu spisu nezistil, že by žalovanému trovy konania vznikli.

15. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol úspešnou stranou žalovaný, ktorému svedčí procesný úspech v odvolacom konaní v celom rozsahu. Odvolací súd aplikujúc vyššie citované ustanovenia rozhodol, že žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania však nepriznáva z dôvodu, že tomuto žiadne trovy v konaní pred odvolacím súdom nevznikli.

16. Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).